

Natuurgebied Rogaarden verdubbelt in oppervlakte en geeft Begijnendijk ruimte en groen

Er is goed nieuws voor het natuurareaal in Begijnendijk! Eind juli werd het grootste deel van de vroegere boomkwekerij Diosa aangekocht door Natuurpunt en de gemeente. Dit is letterlijk een buitenkans voor de aangrenzende dorpskern!

Kansen voor mens & natuur

Met onderhandelingen die bijna twee jaar aansleepten en de broodnodige zoektocht naar financiering was deze aankoop geen gemakkelijke klus. Maar alle factoren wezen erop dat dit te belangrijk was om te laten liggen. Het betreft hier 3,5 hectare open ruimte, grenzend aan de oudste bossen van Begijnendijk, die reeds in beheer waren van Natuurpunt. Na de opkuis en inrichting wordt het hier zonder twijfel één van de mooiste plekjes waar de zeldzame flora die nu al in de Raam, de Meren én Papendel voorkomen, zich ook thuis zal voelen. Een aangepast beheer kan dat mogelijk maken. Dit is ook het kerngebied van de zeldzame bruine vuurvlieg, die van de omvorming enkel maar kan profiteren. Ook de aanleg van poelen en knotbomen kan de natuur- en beleevingswaarde doen toenemen. Beeld je daarbij nog wandelverbindingen in naar de andere natuurparels en Rogaarden wordt hét instapgebied voor natuurbeleving in Begijnendijk op amper 100 meter van het dorpsplein.

Zonder de gemeentelijke restfinanciering was dit uiteraard onmogelijk geweest! Dit is een mooi voorbeeld van natuurherstel door samenwerking van de natuurvereniging met het lokale bestuur.

Foto Koen Baert

Foto André Derboven

Een hele klus

De toekomst klinkt rooskleurig, maar zover zijn we nog niet. Er staat de vrijwilligers nog veel opruimwerk te wachten. Door het onverwacht overlijden van de vroegere zaakvoerder enkele jaren geleden staan de percelen nog vol met sierplanten, meestal in potjes met hun wortels doorheen de worteldoek.

Meter per meter, bloempot per bloempot, wordt de plastic van de plantjes gescheiden en wordt het terrein proper gemaakt. Dat is hard maar dankbaar werk want de resultaten zullen weldra zichtbaar worden. Alle helpende handen zijn welkom! Via de facebookpagina van natuurpunt Begijnendijk blijf je op de hoogte van de ontwikkelingen en eventuele werkdagen. En wie ons komt helpen en het wenst mag gerust die coniferen, pyracantha's en laurierskersen mee naar huis nemen. Dat maakt plaats voor groen van eigen streek. En hoe sneller de werken opschieten, hoe sneller Begijnendijk toegang heeft tot zijn eigen stukje natuurparadijs!

Info: Hans Van Calster (0499 13 53 18) of via de facebookpagina van Natuurpunt Begijnendijk.

Succesvolle Nacht van de Vleermuis in Diest

Op vrijdag 23 augustus 2013 zijn ruim 200 mensen op bezoek geweest tijdens de Nacht van de Vleermuis in Diest. Dankzij de samenwerking tussen Natuurpunt Diest, het Regionaal Landschap Noord Hageland, het Bezoekerscentrum Webbekomsbroek en de provincie Vlaams-Brabant konden we dan ook een mooi programma aanbieden.

Voor gezinnen met kinderen begon het programma met de Vlerulla-tocht. Eerst konden zij zich laten schminken. Daarna namen gidsen de kinderen mee de Halve Maan in en lieten de kinderen tijdens de tocht allerlei opdrachten uitvoeren zodat ze zichzelf echte vleermuizen konden voelen. En niet alleen de kinderen vonden dit interessant.

Voor volwassenen begon het programma met een lezing over het leven van de vleermuis en daarna wandelden zij onder begeleiding van een gids over de Wallen naar Fort Leopold. Onderweg passeerden zij een landschapspost waar verteld werd over de watervleermuis en over het voedsel van de vleermuis: nachtinsecten. In Fort Leopold konden de bezoekers met eigen ogen zien hoe vleermuisonderzoek in de praktijk verloopt. Vleermuis expert Wout Willems had mistnetten opgehangen voor verschillende uitvliegopeningen. Hij heeft 7 verschillende vleermuissoorten gevangen. Elke vleermuis werd gewogen, gemeten, op naam gebracht enz. Tijdens deze catalogisering konden de mensen de vleermuis in levende lijve zien en vertelde Wout specifieke bijzonderheden over elke soort. Ook vleermuiskenner Thierry Onkelinckx heeft heel wat mensen rondgeleid door het Fort en allerlei bijzonderheden verteld over de hier overnachtende vleermuizen.

Nadat de bezoekers zich volgezogen hadden met informatie konden zij even uitblazen in het Bat-café van Natuurpunt. Daar stonden pintjes, iets fris of een lekkere cocktail op hen te wachten.

Vanuit alle gezichtspunten was dit een onvergetelijke avond. Natuurlijk vanwege het aantal bezoekers (meer dan 200), maar ook vanwege het aantal gevangen vleermuizen (57 exemplaren), het aantal gevangen nachtinsecten (28 soorten), en vooral ook door de fijne samenwerking van alle partners.

Vleermuisgids, foto Saskia van den Berg

Vlerullatocht, foto Miet Husson

Verkenning van het Citadelbos in Diest

Foto Saskia van den Berg

Op zondag 15 september 2013 vond alweer de vijfde ontmoeting plaats tussen de afdelingen Diest en Tessenderlo. Deze jaarlijkse ontmoeting is voortgekomen uit onze samenwerking voor de organisatie van de Walk for Nature in 2008. Na deze grote organisatie wilden de twee afdelingen graag met elkaar in contact blijven en zo is de traditie ontstaan elkaar ieder jaar in september te ontmoeten voor een wandeling, afwisselend op grondgebied Diest en Tessenderlo. Dit jaar was het onze beurt om de collega's uit Tessenderlo te ontvangen. Als plaats van afspraak hadden we gekozen voor het Citadelbos. Dit bos is heel lang ontoegankelijk geweest aangezien het militair terrein was. Inmiddels wordt het bos beheerd door ANB en is het wandelen op de paden toegestaan. Toch kennen veel mensen dit bos in het centrum van Diest nog niet goed. Dat bleek wel uit de groep belangstellenden die kwam opdagen (het mooie weer zal er ook wel voor iets tussen hebben gezeten). Tijdens de wandeling kwamen natuurlijk historische feiten over de oorsprong van het bos en de Citadel ter sprake, maar we hebben ons vooral geconcentreerd op de toekomst van het bos. ANB heeft een beheerplan voor het Citadelbos opgesteld waarin er sprake is van wandelpaden en het herstellen van het unieke plantpatroon van de beuken. Maar inmiddels is het bebouwde gedeelte van de Citadelsite in handen gekomen van de stad Diest. Zij hebben een planbureau een voorstel uit laten werken voor de site (Citadel Diest: een diamant die vraagt om geslepen te worden). In deze plannen wordt verwezen naar plannen van ANB om verschillende wandelpaden in het Citadelbos te verharderen, een speelbos te maken en behalve op één plek het unieke plantpatroon niet te herstellen. Hopelijk is dit maar een fantasietje van het planbureau en houdt ANB vast aan het oorspronkelijke beheerplan waarin het Citadelbos in zijn waarde wordt gelaten. We zullen de plannen alleszins op de voet volgen. Na afloop van de wandeling hebben we op de Markt van Diest nog even nagebabbeld onder het genot van een frisse pint, en is de afspraak voor volgend jaar al vastgelegd.

Fondsenwerving: steun project 9933 De Spicht in Lubbeek

Het natuurgebied De Spicht, gelegen in de vallei van de Molenbeek in Lubbeek, bestaat uit drie deelgebieden: het Molenbroek, de eigenlijke Spicht en het Goorbroek. Ze liggen als parels te midden van de talrijke kasteeldomeinen die de gemeente rijk is. Terecht mogen we hier spreken over 'adellijke natuur'. Beekbegeleidende gras- en hooilanden, broekbossen, één van de grootste aaneengesloten rietvelden met open waterpartij, bulten pluimzegge, laagveenmoeras, een hangveen... en ga zo maar door. Nergens tref je zo'n verscheidenheid van unieke en waardevolle natuur aan in één en hetzelfde gebied.

Niet te verwonderen dat dit natuurgebied een rijke en gevarieerde fauna en flora herbergt. In de broekbossen krijgt de natuur vrij spel. Dood hout brengt hier leven en heeft een enorme aantrekkingskracht op spechten, waaronder de zwarte specht. Op andere plaatsen wordt doelgericht natuurbeheer uitgevoerd en wordt de biodiversiteit verhoogd.

De voorbije jaren groeide het natuurgebied nauwelijks aan. Dit jaar realiseerde de conservator echter een belangrijke inhaalbeweging, Molenbroek en De Spicht werden samen meer dan 4 ha groter, waardoor de totale oppervlakte momenteel 30 ha bedraagt. Ook in de nabije toekomst kan hier nog bijkomend natuurgebied gecreëerd worden. 'Koken' of beter gezegd 'kopen' kost echter geld, veel geld. De restfinanciering, die door de plaatselijke afdeling gedragen wordt, betekent een belangrijke en aanzienlijke inspanning.

Foto Benny L'Homme

Aangezien we nog méér en betere natuur, unieke natuur, toegankelijke natuur, verbonden natuur en geen geïsoleerde natuur als groene eilandjes in een ecologische woestijn, willen realiseren vragen we jouw steun. En die is heel welkom.

Help ons bij de restfinanciering van de aankopen door een bijdrage te storten op rekeningnr. IBAN BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt Beheer, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, met vermelding 'project 9933 De Spicht'.

Scherpenheuvel zet zich in voor Educatief Natuurbeheer

Al enkele jaren loopt er in Scherpenheuvel-Zichem een uniek project rond Educatief Natuurbeheer. Natuurpunt Scherpenheuvel en de stad Scherpenheuvel-Zichem zorgen er gezamenlijk voor dat ieder schooljaar het 5e en/of 6e leerjaar van alle lagere scholen op grondgebied Scherpenheuvel-Zichem een dag op bezoek komen in de Demerbroeken. Heel de maand september en een groot deel van oktober staan vrijwilligers van Natuurpunt klaar om de kinderen een onvergetelijke dag in de natuur te bezorgen. De stad Scherpenheuvel van haar kant zorgt voor het vervoer van de school naar de Demerbroeken en terug.

Per dag ontvangt Natuurpunt steeds twee klassen. De leerlingen van één van de klassen gaan een halve dag samen met een gids op pad in het natuurgebied en vernemen wat biodiversiteit inhoudt, leren planten en dieren kennen die in het gebied leven en horen er over Ernest Claes die zo veel over de Demerbroeken heeft geschreven. Voor de andere klas staat een vrijwilliger van Natuurpunt klaar om de leerlingen mee in het broek te nemen (of naar Catselt) waar er beheerwerken op het programma staan. De leerlingen steken dan gedurende twee uren zelf de handen uit de mouwen en leren zo dat werken in de natuur heel aangenaam kan zijn. Ook zien zij

biodiversiteit in de praktijk. Zo vonden de leerlingen van de Keiberg en uit Zichem tijdens het verwijderen van riet- en grasmaaisel veel kikkers en padden. Zorgzaam werd elk beestje eerst uitgebreid bekeken en daarna terug geplaatst in een niet gemaaid stuk. Voor veel kinderen de eerste keer dat zij een levende wilde kikker in hun handen hadden. Ook zaten er tussen het maaisel bramen en hop en konden wij hen al werkende over deze planten vertellen. In de namiddag wisselen de groepen zodat iedere klas op het einde van de dag heeft gewandeld en gewerkt.

Door deze combinatie van werken en wandelen met een gids blijft de aangeboden kennis veel beter hangen en hopelijk onthouden de kinderen van deze dag ook dat natuur plezant is. En misschien komen zij in de weken na hun belevingsdag eens met hun ouders in de Demerbroeken kijken en zo bereiken we een grotere groep mensen dan alleen de leerlingen.

Scherpenheuvel-Zichem is met deze aanpak waarbij Natuurpunt en de stad samen werken en waarbij alle schoolkinderen op het grondgebied bereikt worden uniek in Vlaanderen. Een voorbeeld voor andere gemeenten dat zeker navolging verdient.

Foto's Saskia van den Berg

Cursus: Vogelzang rond huis en tuin Natuurpunt Rotselaar en Natuurpunt Educatie nodigen uit

Boomklever.

Eén van de mooiste natuurervaringen blijft nog altijd het beluisteren van het concert van de vogels. Maar voor heel wat mensen met een gezonde interesse voor natuur is het ook behoorlijk frustrerend dat ze vaak niet weten wie er achter de micro zit. In deze basiscursus leren we stap voor stap de couraantste vogelzangen herkennen. We richten ons hierbij op de vogels die we in onze tuinen kunnen horen.

In de theoretische lessen zijn er naast de klanken ook de visualisaties van het geluid. Hierdoor wordt de zangstructuur veel duidelijker. In de drie lessen is er ook tijd voor herhaling. Verder leren we eveneens waarom en wanneer vogels vooral zingen en van elke behandelde soort wordt de levenswijze en het voorkomen belicht.

Op de twee wandelingen stappen we langs tuinen en halfopen terreinen. Er is zowel een excursie 's morgens als 's avonds, zodat we zo veel mogelijk verschillende zang kunnen beluisteren.

Koen Leysen van Natuurpunt Educatie, een echte vogelspecialist, is de lesgever.

Theorie: donderdag 20 en 27 februari en 20 maart van 19u30 tot 22u30

Adres: Parochiezaal van Wezemaal, Holsbeeksebaan 1, Wezemaal

Praktijk 1: zondag 23 maart van 8u00 tot 11u00,
Parking Meander, Vakenstraat 18, Rotselaar

Praktijk 2: donderdag 3 april van 19u00 tot 22u00, Parochiezaal van Wezemaal

Deelnameprijs: € 30 leden Natuurpunt, 35 euro niet-leden.

Inschrijven: vanaf nu door overschrijving van deelnameprijs op rek. nr. BE79 0012 0557 7533 van Natuurpunt Rotselaar met vermelding naam, telefoonnummer en 'Vogelzang rond huis en tuin'.

SIGMA plan Demer: stilte voor de storm?

Momenteel is de uitwerking van het plan-MER in opdracht van de waterbeheerder 'Waterwegen en Zeekanaal' (W&Z) lopende. Belangrijk nieuws is dat op basis van opmerkingen van onze vereniging (zie vorige Natuur & Landschap) het studie bureau meer rekening moet houden met aspecten van natuurbehoud en -herstel. Indien aangetoond kan worden dat de wettelijke instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) voor de beschermde Europese habitats (zoals broekbossen, blauwgraslanden en trilvenen) en soorten (vb kamsalamander, grote modderkruiper, roerdomp) niet gehaald kunnen worden met de voorgestelde scenario's (omwille van onvoldoende effecten op bv. de grondwaterstand), dan zal er zal er nog een 'geoptimaliseerd planalternatief' moeten uitgewerkt worden. Eveneens wordt in opdracht van W&Z zoals voorzien de maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) opgestart. Afwachten wat het allemaal zal worden.

De Natuurpunt-afdelingen van de Demervallei komen ondertussen regelmatig in een 'Demerwerkgroep' samen om de plannen vanuit een ecologisch, landschappelijk en cultuurhistorisch perspectief op de voet te blijven volgen en te adviseren. We zitten met een vertegenwoordiger in de klankbordgroep rond Sigma en kunnen een inhoudelijke inbreng doen in de Werkgroep Natuur onder leiding van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) die de natuurbehoudaspecten in het Sigma plan moet inbrengen. We staan ook klaar om desnoods de maatschappelijk discussie te voeren en publieke aandacht voor de Demervallei te vragen. Zoals met de succesvolle organisatie van de Big Jump deze zomer in Betekom trouwens werd bewezen! Allezins hopen we dat zo veel mogelijk kan hersteld worden van de tabula rasa (rechttrekkingen en uitdiepingen) die met de vorige grote Demerwerken in de jaren 1970-1980 gepaard ging. Ook de herwaardering van de Grote Laak tussen Aarschot en Tremelo willen we gekoppeld zien aan de Demerplannen.

De volgende paar jaar zullen deze afdelingen hun activiteitenprogramma in de streek focussen op de Demer en Sigma, met o.a. een initiatie en kadervormingscursus Demervallei met tal van themaexcursies.

Meer info: luc.vervoort@natuurpunt.be

Afdeling Begijnendijk nodigt uit: OP 'KIKKER & DRIL' TOCHT

Zondag 30 maart 2014

We wandelen langs het natuurgebied de Rogarden en Papendel tot aan de Remerstraat waar dit jaar voor de derde maal een paddenoverzetactie wordt georganiseerd.

We gaan onderweg op zoek naar paddensnoeren en kikkerdril en gaan padden en salamanders van kortbij bewonderen. Er is op het einde een kikkerdrankje te verkrijgen terwijl we de paring van onze salamanders kunnen aanschouwen op groot scherm.

Afspraak: 14u00 aan de parking van de Okay winkel,
Baalsesteenweg 26 in Begijnendijk

Deelname: gratis voor leden en € 1 voor niet-leden

Tip: aangezien de amfibieën leven langs vijvers, poelen, beken en grachten is het een aanrader om laarzen aan te trekken.

Wil je meer weten? André Derboven, 0486 25 96 20.

Tot dan..... Kwaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaak

Bruine kikkers en kikkerdril. Foto André Derboven.

Kaasavond Natuurpunt Holsbeek

- ✓ Ben je nieuwsgierig naar het groeiende aanbod van Hagelandse streekbieren?
- ✓ Laat je je graag onderdompelen in het heerlijke smaakpallet van onbekende kazen?
- ✓ Vind je het proeven van (h)eerlijke fairtrade wijnen bij de kaas een nieuwe ervaring?
- ✓ Steun je graag een plaatselijke vereniging met een hart voor de natuur en het milieu?
- ✓ Wil je een gezellig samenzijn met vrienden en kennissen op een herfstige zaterdagavond?

Kom dan naar de kaasavond van Natuurpunt Holsbeek op zaterdag 23 november 2013 in de Gildenzaal te Kortrijk-Dutsel (Gildestraat tegenover de kerk).

We openen onze deuren om 18u30, het kaasbuffet gaat open om 19u00.

We vragen de toegankelijke prijs van € 12 voor volwassenen en € 6 voor kinderen onder de 12 jaar. Hiervoor bieden we jou een heerlijk kaasbuffet met brood en alle toebehoren. Een welkomstdrankje is in de prijs inbegrepen. Voor de andere dranken vragen we democratische prijzen. En we houden uiteraard een verrassing achter de hand... Het kaasbuffet is a volonté, dus je mag zo vaak teruggaan als je wil!

Aangezien het aantal plaatsen beperkt is, vragen we dat iedereen zich vooraf inschrijft via volgend mailadres:

kaasavondnatuurpuntholsbeek@gmail.com of Lars Smout, 0494 63 26 43. We vragen vooraf te betalen en in ruil krijg je een authentieke inkomkaart die je een avond lekkers en leute garandeert.

Spreek alvast vrienden, familie en andere sympathisanten aan en nodig hen mee uit op deze toffe avond.

Leuk dat jullie komen... Tot de 23^e november!

Jaarbijeenkomst Natuurstudiewerkgroep zaterdag 30 november 2013

Over vliegen, vogels en veel mooie plaatjes!

Op zaterdag 30 november organiseert de Natuurstudiewerkgroep van Natuurpunt regio Hagelandse Heuvelstreek haar jaarbijeenkomst. Tijdens deze avond komen twee natuurstudieprojecten uit de regio aan bod. Afsluiten doen we – zoals elk jaar – met een schitterende natuurfotoreportage.

- Eerst komt Frank Van de Meutter een boeiend verhaal vertellen over de eerste resultaten van een onderzoek naar de rijkdom aan vliegen in de Hagelandse natuurgebieden.
- Daarna komt Marc Herremans – doorwinterd vogelkenner – de resultaten van het Algemeen Broedvogelproject in onze streek uit de doeken doen. Benieuwd welke vogels het goed of slecht doen.
- Tenslotte komt Dirk Hennebel zijn mooiste natuurfoto's tonen van het Hageland.

Het wordt m.a.w. weer een bijzonder boeiende avond!

Afspraak: zaterdag 30 november 2013 om 20u00 in Villa Coremans in Aarschot

Meer info: Koen Berwaerts,
013 78 16 22 - koen.berwaerts@base.be

Lokale Algemene Vergaderingen (LAV) afdelingen Regio Hagelandse Heuvelstreek

Bij het verschijnen van dit tijdschrift lagen volgende Lokale Algemene Vergaderingen al vast.

Voor de overige, zie www.natuurpuntoostbrabant.be

Begijnendijk, vrijdag 17 januari 2014

20u00: bij André en Nadine, Remerstraat 167, Betekom

Info: André Derboven, 0486 25 96 20

Tremelo, zondag 19 januari 2014

14u00: Basisschool De Coccon, Veldonkstraat 10, Tremelo

Info: Bruno Wallyn, 0478 07 00 44

Aarschot, zaterdag 25 januari 2014

Om 18 uur algemene vergadering, daarna rond 19u30 etentje voor al wie graag verder nababbelt.

18u00: Zaal Sparrenhof, Elsleukenstraat 28, Langdorp

Info + inschrijvingen etentje: Linda Scheerens,
016 56 35 99, linda.scheerens@gmail.com

Rotselaar, zondag 2 februari 2014

Voor we aan onze LAV beginnen, duiken we naar jaarlijkse gewoonte, een minder bekend stukje Rotselaarse natuur in! Dit jaar trekken we vanuit het kloosterpark van het Montfortcollege het kloosterbroek in. Dit gebied was vroeger een groot domein dat o.a. voor de houtvoorziening van de abdij Vrouwenpark, nu Montfortcollege, moest dienen. Eind jaren '70 is het onherroepelijk in twee gesneden door de E314. We zien er hoe water en bos voor een prachtig stukje natuur zorgen.

14u00: Start wandeling, parking Montfortcollege, Rotselaar.

Laarzen nodig.

16u00: LAV met taart en koffie in het Montfortcollege, Rotselaar

Lubbeek, Vrijdag 7 februari 2014

19u30: Zaal Santro, Binkom. Einde 22u00

Info: Benny L'Homme, info@natuurpuntlubbeek.be